

Innst. O. nr. 27

(2004-2005)

Innstilling til Odelstinget fra justiskomiteen

Ot.prp. nr. 88 (2003-2004)

Innstilling fra justiskomiteen om lov om endring i lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser (stiftelsesloven)

Til Odelstinget

1. SAMMENDRAG

1.1 Hovudinnhaldet i proposisjonen

Stiftingslova vart vedteken som lov 15. juni 2001 nr. 59. For at lova skal kunne tre i kraft, må Stiftingsstilsynet vere på plass. Før dette kan skje, må finansieringsopplegget for tilsynet vere klart.

I Ot.prp. nr. 15 (2000-2001) om stiftelser vart det foreslått at stiftingane sjølv skulle finansiere Stiftingsstilsynet heilt eller delvis gjennom gebyr for registreringar. Justiskomiteen var samd i dette, jf. Innst. O. nr. 74 (2000-2001). Regjeringa foreslår no at Stiftingsstilsynet fullt ut skal finansierast gjennom betaling frå stiftingane.

Departementet foreslår to materielle endringar. Det første framlegget gjeld innføring av ei årleg avgift for stiftingane i tillegg til gebyr for førstegongsregistrering. Departementet gjer også framlegg om at gebyr og avgift er tvangsgrunnlag for utlegg.

1.2 Bakgrunnen for lovframlegga m.m.

1.2.1 *Om stiftingar og behovet for offentleg tilsyn*

Det er ca. 9 000 stiftingar her i landet. Det karakteristiske for stiftingane som organisasjonsform er at dei har det rettslege grunnlaget sitt i ei formue som er stilt sjølvstendig til disposisjon for eit bestemt eller fleire bestemte formål. Sidan stiftingane er sjølevigande, er det ingen som i kraft av eigarposisjonar kan føre kontroll med at dei vert forvalta i samsvar

med dette. Dette er bakgrunnen for at det er eit oftentleg tilsyn med stiftingane.

1.2.2 *Hovudformål med den nye lova om stiftingar*

Den nye lova om stiftingar av 15. juni 2001 representerer ein gjennomgående revisjon av 1980-lova. Det har vore eit sentralt siktemål med den nye lova å ta vare på og verne om særpreget ved stiftinga som organisasjonsform. Det er vidare lagt stor vekt på å gjere lova meir brukarvennleg og lettare tilgjengeleg.

1.2.3 *Opprettning av eit sentralt stiftingstilsyn og eit sentralt stiftingsregister*

Det er i dag fylkesmennene som har tilsynet med stiftingane. Den nye stiftingslova inneber at eit sentralt stiftingstilsyn skal overta dei oppgåvane fylkesmennene har overfor stiftingane, og at det skal førast eitt sentralt stiftingsregister. Den nye lova fastset at tilsynet skal heite Stiftelsestilsynet, og slår fast at registeret skal heite Stiftelsesregisteret. Nynorsknamnet på tilsynet skal vere Stiftingsstilsynet, og registeret skal heite Stiftingsregisteret.

1.2.4 *Lokaliseringa av Stiftingstilsynet*

Stiftingstilsynet vil krevje om lag 10 årsverk. Det vil være ressursar å spare ved samlokalisering med eit allereie eksisterande tilsyn med liknande funksjoner. Regjeringa har kome til at dei beste grunnane taler for å lokalisere Stiftingstilsynet saman med Lotteritilsynet i Førde med ein felles administrasjon.

Den nye stiftingslova slår fast at Stiftingstilsynet skal vere ei eining og ikkje ein integrert del av eit "fellestilsyn". Organiseringa Lotteritilsynet og Stiftingstilsynet imellom må derfor gjennomførast

slik at føresetnadene om Stiftingstilsynets sjølvstende vert følgt opp.

1.2.5 *Stiftingstilsynets tilhøve til Justisdepartementet*

Justisdepartementet skal framleis ha ansvar for stiftingslova. I Ot.prp. nr. 15 (2000-2001) Om stiftelser vart det inntil vidare konkludert med at klager over Stiftingstilsynets vedtak skal handsamast på vanleg måte etter reglane i forvaltningslova, og at det ikkje skal oppretta ei eiga klagenemnd for Stiftingstilsynets avgjerder.

Departementet ser ikkje bort frå at talet på klagesaker kan auke noko etter den nye lova, men legg likevel til grunn at det ikkje vil dreie seg om så mange saker at det i utgangspunktet kan forsvare opprettinga av ei eiga klagenemnd nå.

1.2.6 *Tilhøvet til forvaltningslova*

Dei allmenne klagereglane i forvaltningslova kapittel IV-VI vil òg gjelde for vedtak etter den nye stiftingslova. Det same vil gjelde avgjerder om gebyr- og avgiftsfastsetjing som er enkeltvedtak etter forvaltningslova.

1.2.7 *Tvangsgrunnlag for utlegg*

Etter framlegget er krava tvangsgrunnlag for utlegg. Under fullbyrdinga av kravet vil skyldnaren kunne gjere dei same motsegnene gjeldande som under ei eventuell rettsak om kravet. Dette er i samsvar med ein ganske vanleg lovgevingspraksis om at ofentlege krav er tvangsgrunnlag for utlegg.

1.3 Ulike modellar for finansiering av Stiftingstilsynet

1.3.1 *Grunnlaget for berekningane*

Stiftingstilsynet vil ha behov for om lag 10 årsverk. Driftskostnadene vil etter dagens berekningar utgjere i underkant av 9 mill. kroner per år. Ei gebyr- og avgiftsbasert fullfinansiering vil dermed medføre ei samla belastning som svarer til om lag kr 1 000 i gjennomsnitt per stifting per år.

Etter opplysningsar fra Einingsregisteret er det i dag ca. 350 nyregistreringar kvart år. Dersom ein berre baserer inntektsgrunnlaget på gebyr for nyregistreringar, vil dette føre til eit gjennomsnittleg nyregistreringsgebyr på kr 25 000 per stifting. Ved handsa-

minga av Ot.prp. nr. 15 (2000-2001) la justiskomiteen til grunn at dei næringsdrivande stiftingane ikkje skal vere gjenstand for dobbel gebyrlegging ved nyregistrering. Difor vert det lagt til grunn at dei næringsdrivande stiftingane berre skal betale gebyr for førstegongsregistrering i Føretaksregisteret og ikkje gebyr for førstegongsregistrering i Stiftingstilsynets stiftingsregister.

Ein finansieringsmodell bygd utelukkande på førstegongsregistreringsgebyr vil etter departementet sitt syn føre til for høge utgifter for stiftingane. Gode grunnar kan difor tale for at ein ved val av inntektsmodell freistar å halde utgiftene så låge som mogeleg. Ein måte å gjere det på, er å la inntektene i det vesentlege basere seg på ei årleg avgift. Sidan sentraliseringa av tilsynsfunksjonane overfor stiftingane vil skape større tryggleik og legitimitet rundt alle dei registrerte stiftingane, og betre service og rettleiing, er det rimeleg at alle stiftingane også betaler ei årleg avgift uavhengig av registreringsforretninga.

Det kan likevel vere rimeleg å la ein del av inntektsgrunnlaget knyte seg til gebyr for førstegongsregistreringar. Gebyret vil her være ei betaling for dei utgiftene tilsynet har ved den enkelte registreringa. Gode grunnar kan likevel tale for ikkje å ta betaling for andre registreringsforretninga enn nyregistreringar i Stiftingsregisteret, som til dømes omdanningar, meldingar om endringar i styresamansetjinga osv. I staden for konkret gebyrlegging av desse registreringsforretningane bør ein la den årlege avgifta og gebyra for førstegongsregistrering representere ei godtgjering også for desse forvaltningsoppgåvene.

Innføringa av ei allmenn rekneskaps- og revisjonsplikt for stiftingane tilseier varsemd med å pålegge stiftingane ytterlegare kostnader som i nemneverdig grad reduserer deira evne til å oppfylle sine formål. Departementet viser her til justiskomiteen sine samla fråsegner i Innst. O. nr. 74 (2000-2001). For å nå denne målsettinga er det naudsynt at ordninga tek omsyn til kapitalen til stiftingane ved gebyrfastsetjinga.

Grunnkapitalen vil kunne gje ein brukbar indikasjon på den økonomiske bereevna til stiftingane. Gode grunnar kan likevel tale for at ein fastset nivået etter ei gruppering basert på grunnkapitalen til stiftingane og ikkje som ein promille av grunnkapitalen i kvar einskild stifting. I tabell 1.3.1 er det gjort ei inndeling av stiftingane etter storleiken på grunnkapitalen.

Tabell 1.3.1

A	ca. 30 %	(2600) av stiftingane har ein grunnkapital på under kr 100 000.
B	ca. 14 %	(1300) av stiftingane har ein grunnkapital på kr 100 000 - kr 199 000.
C	ca. 22,5 %	(2000) av stiftingane har ein grunnkapital på kr 200 000 - kr 500 000
D	ca. 12,5 %	(1100) av stiftingane har ein grunnkapital på kr 500 000 - kr 1 mill.
E	ca. 21 %	(1800) av stiftingane har ein grunnkapital på over kr 1 mill.

I det følgjande vert det skissert to finansieringsmodellar som kan vere aktuelle. Begge modellane føreset både inntekter gjennom gebyrlegging av førstegongsregistreringar og ei årleg avgift. Modellane skil seg ved at modellen i kapittel 1.3.2 føreset ei finansiering som i det vesentlege baserer seg på ei årleg avgift. I modellen i kapittel 1.3.3 er finansieringa i større grad basert på gebyr for førstegongsregistreringar.

1.3.2 Inntekter gjennom gebyr for nyregistreringar, men med hovudvekt på ei årleg avgift

Einingsregisteret opplyser at det i dag vert gjort ca. 350 nyregistreringar per år. Med dette som basis

foreslår departementet å pålegge stiftingane eit nyregistreringsgebyr på høvesvis:

- kr 750 for gruppe B,
- kr 1 200 for gruppe C,
- kr 2 000 for gruppe D og
- kr 3 500 for gruppe E.

Ved berekningane her er det lagt til grunn at stiftingar som alt er registrerte i registra til fylkesmenne, ikkje skal ileggjast nyregistreringsgebyr ved konverteringa til det sentrale stiftingsregisteret.

Tabell 1.3.2 Inntekter nyregistreringar pr år:

B.	$350 \times 0,14 \% \times kr\ 750 = \dots$	kr 36 750
C.	$350 \times 0,225 \% \times kr\ 1200 = \dots$	kr 98 437
D.	$350 \times 0,125 \% \times kr\ 2000 = \dots$	kr 85 400
E.	$350 \times 0,21 \% \times kr\ 3500 = \dots$	kr 280 000
Sum nyregistreringsgebyr		kr 500 587

I tillegg til gebyr for nyregistreringane skal stiftingane kvart år betale ei årleg avgift ut frå den same klasseinndelinga som er nemnt i tabellane over. Med dette som basis foreslår departementet å pålegge stiftingane ei årleg avgift på høvesvis:

- kr 500 for gruppe B,
- kr 750 for gruppe C,
- kr 1 250 for gruppe D og
- kr 2 500 for gruppe E.

Tabell 1.3.3 Inntekter årlege avgifter og gebyr ved nyregistreringar per år:

B ca. 14 % (1 300) av stiftingane har ein grunnkapital på kr 100 000-kr 199 000 kr $500 \times 1 300 = \dots$	kr 650 000
C ca. 22,5 % (2 000) av stiftingane har ein grunnkapital på kr 200 000-kr 500 000 kr $750 \times 2 000 = \dots$	kr 1 500 000
D ca. 12,5 % (1 100) av stiftingane har ein grunnkapital på kr 500 000-kr 1 000 000 kr $1 250 \times 1 100 = \dots$	kr 1 375 000
E ca. 21 % (1800) av stiftingane har ein grunnkapital på over kr 1 000 000 kr $2 500 \times 1 800 = \dots$	kr 4 500 000
Sum årlege avgifter	kr 8 025 000
Sum nyregistreringsgebyr	kr 500 587
Totale inntekter	kr 8 525 587

1.3.3 Inntekter gjennom ei årleg avgift, men med hovudvekt på eit gebyr for nyregistreringar

Modellen byggjer i utgangspunktet på dei same føresetnadene som modellen over, men inneber at modellen i større grad byggjer på inntekter gjennom gebyrlegging av førstegongsregistrering og i mindre grad på årleg avgift.

Med dette som basis foreslår departementet å pålegge stiftingane eit førstegongsregistreringsgebyr på:

- kr 6 000 for gruppe B,
- kr 10 000 for gruppe C,
- kr 20 000 for gruppe D og
- kr 40 000 for gruppe E.

Tabell 1.3.4 Inntekter nyregistreringar per år:

B.	$350 \times 0,14 \% \times kr\ 6\ 000 = \dots$	kr 294 000
C.	$350 \times 0,22 \% \times kr\ 10\ 000 = \dots$	kr 770 000
D.	$350 \times 0,12 \% \times kr\ 20\ 000 = \dots$	kr 840 000
E.	$350 \times 0,20 \% \times kr\ 40\ 000 = \dots$	kr 2 800 000
	Sum nyregistreringsgebyr	kr 4 704 000

Dette medfører eit behov for ca. 4 mill. kroner meir gjennom den årlege avgifta. Ut frå dette foreslår departementet å påleggje stiftingane ei årleg avgift på:

- kr 500 for gruppe B,
- kr 600 for gruppe C,
- kr 750 for gruppe D og
- kr 1 000 for gruppe E.

Tabell 1.3.5 Inntekter årlege gebyr og nyregistreringar:

B ca. 14 %	(1 300) av stiftingane har ein grunnkapital på kr 100 000-kr 199 000 kr 500 x kr 1 300 =	kr 650 000
C ca. 22,5%	(2 000) av stiftingane har ein grunnkapital på kr 200 000-kr 500 000 kr 600 x 2 000 =....	kr 1 200 000
D ca. 12,5 %	(1 100) av stiftingane har ein grunnkapital på kr 500 000-kr 1 000 000 kr 750 x 1 100 =	kr 825 000
E ca. 21 %	(1 800) av stiftingane har ein grunnkapital på over kr 1 000 000 kr 1 000 x 1 800 =	kr 1 800 000
Sum årlege gebyr	kr 4 475 000
Totalte inntekter	kr 9 179 000

1.4 Høyringa

Justisdepartementet sende 2. mars 2004 ut høyringsbrev med framlegg til endringar i stiftingslova, der mellom anna dei ulike modellane for finansiering av Stiftingstilsynet vart presenterte.

1.5 Fullfinansiering gjennom gebyr og avgift

1.5.1 Høyringsfråsegnene

Regjeringa har gått inn for at det skal vere ei fullfinansiering av Stiftingstilsynet gjennom gebyr for førstegongsregistreringar og ei årleg avgift. Enkelte høyringsinstansar har vore kritiske til ei slik inntektsdekning.

Foreningen for Allmennyttige Stiftelser hevdar at ei slik ordning i realitetten er ei skattlegging av stiftingane. Til dette vil departementet vise til at det ikkje er tvil om at Stortinget i lovs form kan gje forvaltningsheimel til å innkrevje gebyr og avgifter for offentlege kontrolloppgåver. Regelen om årlege skatte- og avgiftsvedtak i Grunnlova § 75a, kan ikkje sjåast å ha relevans i dette tilfellet.

1.6 Finansieringsmodellane

Foreningen for Allmennyttige Stiftelser går imot at det skal krevjast ei årleg avgift. Departementet ser at det kan oppfattast som urimeleg at stiftingar som ikkje har noko med Stiftingstilsynet å gjere i løpet av

året, likevel skal betale ei årleg avgift. Departementet er likevel kome til at dei argumenta som taler for ei slik avgift, veg tyngre.

Av høyringsnotatet går det fram at næringsdrivande stiftingar ikkje skal betale gebyr for førstegongsregistreringar. Det går likevel ikkje klart fram om dei skal betale den årlege avgifta. Departementet legg til grunn at dei skal det. Det er berre førstegongsregistreringsgebyret som ville ha ført til ei dobbel gebyrlegging, sidan dei næringsdrivande stiftingane skal betale slike gebyr for registrering i Føretaksregisteret. Når det gjeld den årlege avgifta, er det ingen grunn til å handsame dei næringsdrivande stiftingane annleis enn dei som ikkje er næringsdrivande.

Dei aller fleste høyringsinstansane har uttalt at dei føretrekker modellen som omhandla i kapittel 1.3.2, framfor den i kapittel 1.3.3, slik at hovudtyngda av inntektene kjem frå den årlege avgifta. Departementet deler denne oppfatninga. Ein slik modell vil i storre grad halde storleiken på utgiftene nede samstundes som han vil gje eit meir stabilt inntektsgrunnlag for Stiftingstilsynet.

Fleire høyringsinstansar foreslår at ordninga i større grad tek utgangspunkt i dei konkrete oppgåvene som tilsynet gjer for stiftingane. Departementet er førebels kome til at dei tyngste argumenta taler for ikkje å ta gebyr for andre registreringsforretningar

enn førstegongsregistreringar. Etter at Stiftingstilsynet har fått erfaring som gjev sikrare tal og betre grunnlag for å fastslå ulike arbeidsbelastningar for tilsynet, kan spørsmålet eventuelt vurderast på nytt.

Departementet er samd i at det kan sjåast på som rimeleg at også andre brukarar av registeret enn stiftingane, medverkar til finansieringa av Stiftingstilsynet gjennom prising av ulike registerforretningar. Også her foreslår likevel departementet at ein ventar med å vurdere innføringa av ei slik prising til Stiftingstilsynet har fått ei viss røynsle å byggje på. Departementet er samd med dei høyringsinstansane som i utgangspunktet er skeptiske til å la grunnkapitalen utgjere grunnlaget for fastsetjinga av storleiken på betalinga. Problemet er likevel at forvaltningskapitalen til stiftingane førebels ikkje er ein samla registrert storleik. Så snart Stiftingstilsynet får ein slik samla registrert storleik å halde seg til, er det naturleg at departementet vurderer å la grunnlaget for berekningane av betalinga heller knyte seg til forvaltningskapitalen enn til grunnkapitalen.

Etter dette har departementet kome til at finansieringa og betalingsprofilen førebels bør forankrast i modellstrukturen som omhandla i kapittel 1.3.2 over.

1.7 Tvangsgrunnlag for utlegg

Ingen av høyringsinstansane er imot at krava er tvangsgrunnlag for utlegg. Foreningen for Allmennnyttige Stiftelser har likevel reagert på forslaget, som gjev Statens Innkrevjingsentral heimel til å drive inn krava med trekk i lønn og andre liknande ytингar.

Departementet er samd i at føresegna kan framstå som uklar utan nærmare grunngjeving. Poenget med regelen er at til dømes styremedlemmer og daglege leiatarar i stiftingar i einskilde tilfelle kan komme i personleg ansvar for at gebyra og avgiftene ikkje blir betalte, dersom dette skyldast aktløyse frå deira side.

1.8 Økonomiske og administrative konsekvensar

1.8.1 Økonomiske og administrative konsekvensar for stiftingane

Det er lagt til grunn at Stiftingstilsynet vil ha behov for om lag ti årsverk og at driftskostnadene vil utgjere i underkant av 9 mill. kroner per år. Då er det også teke høgde for etableringskostnadene. Ei fullfinansiering vil medføre ei samla belastning som svarar til om lag kr 1 000 i gjennomsnitt per stifting per år.

1.8.2 Økonomiske og administrative konsekvensar for det offentlege

Departementet foreslår at stiftingane skal finansiere kostnadene med Stiftingstilsynet fullt ut. Inntekten vil likevel ikkje ta til å kome inn før stiftingane

kan registrere seg i det nye Stiftingsregisteret. Det kan først skje etter opprettinga 1. januar 2005. Justisdepartementet har derfor i Revidert nasjonalbudsjett for 2004 foreslått å bruke inntil 1 mill. kroner av dei løyvingane som er gjevne for 2004 under Kultur- og kyrkjedepartementet kap. 305 Lotteritilsynet post 1 Driftsutgifter til dekning av etableringskostnader.

2. KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunn Karin Gjul, Anne Helen Rui og Knut Storberget, fra Høyre, lederen Trond Helleland, Linda Cathrine Hofstad og Ingjerd Schou, fra Fremskrittspartiet, Jan Arild Ellingsen og André Kvakkestad, fra Kristelig Folkeparti, Einar Holstad og Unni Hennum Lie, og fra Sosialistisk Venstreparti, Inga Marte Thorkildsen, viser til proposisjonen og ser det som hensiktsmessig å ha ett felles sentralt tilsyn for stiftelser som er etablert i Norge. Dette vil skape en større grad av likebehandling, samtidig som servicegraden overfor stiftelsene vil kunne økes. Et sentralt register kan også gi stordriftsfordeler i forhold til å ha oppgavene fordelt på fylkesmannsembetene.

Komiteen støtter Regjeringens oppfatning om at det ikke er hensiktsmessig å opprette en egen selvstendig klagenemnd. Spesielt viktig er det å ikke skape unødvendig kostbare ledd, all den tid det er lagt opp til at stiftelsene selv skal finansiere det totale tilsynet og dets oppgaver.

Komiteen merker seg at Regjeringen legger opp til en total endring av finansieringen vedrørende tilsyn med registrerte stiftelser. Fra å være en ren offentlig finansiering av tilsynsoppgavene, ønsker Regjeringen at det skal bli et tilsyn utelukkende finansiert av stiftelsene selv.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om at Stiftelsestilsynet skal finansieres av stiftelsene selv. Flertallet vil imidlertid understreke viktigheten av at stiftelsene ikke påføres kostnader som reduserer deres evne til å oppfylle sitt formål. Dette er et frivillig allmennyttig arbeid, og flertallet mener det er viktig å stimulere flere private til å bidra i samfunnet på denne måten.

På denne bakgrunn slutter flertallet seg til departementets forslag om at de stiftelsene med minst forvaltningskapital skal fritas for den årlige avgiften. Flertallet mener en finansieringsmodell der hovedtyngden av inntektene kommer fra en årlig avgift, vil være den beste løsningen.

En slik modell vil etter flertallets syn bidra til å holde utgiftene nede for stiftelsene, og gi et mer stabilt inntektsgrunnlag for Stiftelsestilsynet. Flertallet mener det er rimelig at også andre brukere av registeret enn stiftelsene medvirker til finansieringen av Stiftelsestilsynet. Flertallet ber departementet gjennomgå og fremme forslag om at personer og næringsdrivende som ber om opplysninger fra tilsynet skal betale for dette. De inntekter dette gir skal gå til fradrag for den ekstra økonomiske belastningen de større stiftelsene får, som følge av at stiftelsene med grunnskapital på under 100 000 kroner fritas for den årlige avgiften.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet finner at det offentlige i utgangspunktet kan finansiere visse offentlige tjenester gjennom betaling av de som benytter seg av disse. Spesielt gjelder dette tilbud en frivillig kan benytte eller velge å ikke benytte. Tilsyn er oppgaver som en ikke kan unnlate å benytte. I den sammenheng mener disse medlemmer at en bør være forsiktig med å basere hele tilsynets finansiering gjennom brukerbetaling.

Disse medlemmer deler oppfatningen om at stiftelsene ikke må pålegges økonomiske byrder som hindrer de i å utføre sine formål. Disse medlemmer er derfor ikke uenig i at stiftelser med lav kapital bør slippe å betale inn den årlige avgift.

Disse medlemmer ser det derimot som lite hensiktsmessig at andre stiftelser blir pålagt å skulle betale høyere årlig avgift for å kompensere for bortfallet av avgiften for de små stiftelsene. Dette er også stiftelser med formål som må respekteres. Det å kreve at disse stiftelsene skal betale en høyere avgift for å subsidiere de små stiftelsene kan neppe anses for å falle inn under disse stiftelsenes formål. I den sammenheng vil det være riktigere at staten selv kompenserte for de utgiftene de fritar enkelte stiftelser for.

Disse medlemmer ser at det er lagt opp til en differensiert registreringsavgift. Disse medlemmer ser det som usikkert om dette vil kunne medføre uheldige tilpasninger av stiftelsenes grunnskapital kontra forvaltningskapital. På samme måte vil store stiftelser kunne se seg tjent med å definere seg som næringsmessige, og på den måten kun betale avgiften til Foretaksregisteret og intet til Stiftelsesregisteret. For å unngå uheldige tilpasningsmanøvrer ser disse medlemmer det som hensiktsmessig med en flat nyregistreringsavgift. Dette gir også forutsigbarhet og forenkling i forhold til de som ønsker å re-

gistrere en stiftelse. Denne avgiften vil ikke gjelde eksisterende stiftelser, kun de etablert i 2005 og senere. Nyregistreringsavgiften bør settes lik registreringsavgiften i Foretaksregisteret (nå 2 500 kroner).

Disse medlemmer ser på samme måte hensiktsmessigheten i å forenkle betalingsberegningen av det årlige gebyret. Forenklingen vil også her kunne gi en redusert kostnad som igjen betyr en lavere årlig avgift for de enkelte stiftelser. Disse medlemmer vil også se det som hensiktsmessig dersom Regjeringen vurderer om inntekten fra gebyret for stiftelser som registreres i Foretaksregisteret, fordeles mellom Foretaksregisteret og Stiftelsestilsynet.

Disse medlemmer ser det som hensiktsmessig at stiftelsene kun dekker de ordinære driftsutgifter for Stiftelsestilsynet, og at kostnader i forbindelse med statens egen ønskede omorganisering og flytting holdes utenfor. På samme måte bør staten dekke den årlige tapte inntekten tilsynet får ved at staten selv har fratatt ca. 2 500 stiftelser belastningen med å måtte betale den årlige avgiften.

Ved en nytableringsavgift på 2 500 kroner vil inntekten herfra bli ca. 875 000 kroner. Den årlige normalkostnad blir ca. 8 000 000 kroner. Altså gjenstår 725 000 kroner å finansiere. Dersom dette tallet deles på samtlige 8 891 stiftelser blir den årlige sum på ca. 815 kroner. Dette er en kostnad som det neppe er hensiktsmessig å bruke nevneverdig tid og ressurser på, med tilhørende økte gebyrer, for å fordele etter en differensiert avgiftsmodell. En ser også at denne forenklingen kan medføre redusert behov for administrative kostnader i forhold til Regjeringens utgangspunkt.

Disse medlemmer vil derfor fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen innrette avgiftene for Stiftelsestilsynet som flate satser, og med den forutsetning at staten selv dekker de mindre inntektene som oppstår ved at enkelte stiftelser fritas for gebyrer."

3. FORSLAG FRA MINDRE TALL

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Stortinget ber Regjeringen innrette avgiftene for Stiftelsestilsynet som flate satser, og med den forutsetning at staten selv dekker de mindre inntektene som oppstår ved at enkelte stiftelser fritas for gebyrer.

4. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endring i lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser
(stiftelsesloven)

I

I lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser skal § 7 lyde:

Stiftelsestilsynet fører tilsyn med stiftelser. Stiftelsestilsynets oppgaver er:

- a) å føre et stiftelsesregister der alle stiftelser skal være registrert, jf. § 8,
- b) å føre tilsyn og kontroll med at forvaltningen av stiftelsene skjer i samsvar med stiftelsens vedtekter og denne lov,
- c) å treffe vedtak med hjemmel i denne lov.

Stiftelsen, dens tillitsvalgte og ansatte og stiftelsens revisor har plikt til å gi Stiftelsestilsynet de opplysninger og annen bistand som er nødvendig for at Stiftelsestilsynet skal kunne gjennomføre sine opp-

gaver etter loven. Revisors taushetsplikt gjelder ikke i forhold til Stiftelsestilsynet.

Kongen kan gi forskrift om Stiftelsestilsynets organisasjon og virksomhet og om registrering av stiftelser. Det kan kreves gebyr for registrering av stiftelser i Stiftelsesregisteret, *og stiftelsene kan ileses en årlig avgift*. Kongen kan gi forskrift om når gebyr og avgift skal kreves, om *størrelsen* og om innkrevingen av disse.

Gebyrene og avgiftene er tvangsgrunnlag for utlegg. Når Statens Innkrevingssentral er pålagt å innkreve gebyrer og avgifter som nevnt i tredje ledd, kan gebyrene og avgiftene innkreves ved trekking i lønn og andre lignende yteler etter reglene i dekningsloven § 2-7. Innkrevingssentralen kan også innkreve gebyrene og avgiftene ved å stifte utleggspant for kravet dersom panteretten kan gis rettsvern ved registrering i et register eller ved underretning til tredjeperson, jf. panteloven kapittel 5, og utleggsforretningen kan holdes på Innkrevingssentralens kontor etter tvangsfullbyrdelsesloven § 7-9 første ledd.

II

Loven gjelder fra den tid lov 15. juni 2001 nr. 59 blir satt i kraft.

Oslo, i justiskomiteen, den 1. desember 2004

Trond Helleland

leder

André Kvakkestad

ordfører